

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete

Grundnivå

Våld mot husdjur i våldsutsatta kvinnors hem

En litteraturstudie över varför män utövar våld och kvinnor stannar

Domestic violence against animals in the homes of abused women

A literature study concerning men's reasons to practice violence and reasons for women to stay

Författare: Maja Westelius & Julia Ulestig
Institution: Högskolan Dalarna
Handledare: Sanja Nilsson
Examinator: Johan Borg
Ämne/huvudområde: Socialt arbete, Våld i nära relationer
Program: Socionomprogrammet
Kurskod: GSA2AF
Högskolepoäng: 15hp
Examinationsdatum: 2023-04-05

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker Open Access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open Access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten Open Access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (öppet tillgänglig på nätet, Open Access):

Ja Nej

Sammanfattning

Syfte: Syftet med den här studien är att ta reda på vad en våldsutövande man har för motiv till att utöva våld mot husdjur, huruvida husdjur är en bidragande faktor till att kvinnor stannar längre hos en våldsutövande partner och vad det vilka behov det finns av hjälp och stöd som kvinnor kan få i samband med våld i hemmet där det finns husdjur med i bilden. **Metod:** Denna studie är en litteraturöversikt med en tematisk analysmetod. **Resultat:** Resultatet visade att kvinnor i större utsträckning stannar längre eller återgår till en våldsrelation när husdjur finns med i bilden. Motivet för våld mot husdjur handlar ofta om att upprätthålla en maktposition och kontroll över kvinnan. Det finns begränsade resurser för att kunna hjälpa kvinnor att fly våldsrelationer. I många fall erbjuds endast skyddat boende för kvinnor men då innebär det att kvinnan ej kan ta med sitt husdjur i många avseenden.

Nyckelord: Våld i nära relationer, våld mot husdjur, mäns våld mot kvinnor

Abstract

Purpose: The purpose of this study is to find out what motive a violent man has for perpetrating violence against pets, whether pets are a contributing factor for women to stay longer with a violent partner and what kind of help women need in connection with domestic violence where there are pets involved. **Method:** This study is a literature review with a thematic analysis method. **Results:** The results showed that women stay longer or return to a violent relationship when pets are included in the picture. The results show that the motive for the violence against pets is often about maintaining a position of power and control over the woman. The results show that there are limited resources to help women escape violent relationships. In many cases, only sheltered accommodation is offered for women, but then this means that the woman cannot bring her pet.

Keywords: Intimate partner violence, violence against pets, men's violence against women

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	6
2.	Studiens relevans för socialt arbete	7
3.	Bakgrund.....	9
4.	Problemformulering	12
5.	Syfte och frågeställningar.....	13
	5.1 Syfte	13
	5.2 Frågeställningar	13
6.	Tidigare forskning	14
7.	Teori.....	16
8.	Metod	18
	8.1 Studiens design	18
	8.2 Inklusion- och exklusionskriterier	18
	8.2.1 Inklusionskriterier	19
	8.2.2 Exklusionskriterier	19
	8.3 Sökstrategi.....	19
	8.4 Relevansgranskning.....	20
	8.5 Värdering av publikationernas kvalitet/risk för snedvridning	20
	8.6 Dataextraktion	21
	8.7 Syntetiseringsmetod	21
9.	Etik.....	22
10.	Resultat	23
	10.1 Resultat: metod	23
	10.1.1 Resultat: Social Services Abstracts	23
	10.1.2 Resultat: Web of Science	24
	10.2 Resultat: Tematisk analys.....	24
	Tema 1: Kvinnor väljer att stanna längre hos en våldsutövande partner när det finns djur i hemmet.....	24
	Tema 2: Det känslomässiga bandet mellan husdjur och människor	25
	Tema 3: Förvaring för husdjur som kommer från hem där våld är aktuellt och där husdjursförvaring blir problematiskt för den våldsutsatta.....	26
	Tema 4: Orsaker till att män utövar våld mot husdjur	27

11. Diskussion	28
<i>11.1 Diskussion: Metod</i>	<i>28</i>
<i>11.2 Diskussion: Resultat</i>	<i>29</i>
12. Slutsatser	33
Litteraturlista	36
Bilageförteckning.....	39
<i>Bilaga 1: Artikelmatris och kvalitetsbedömning</i>	<i>40</i>
<i>Bilaga 2: Protokoll för kvalitetsbedömning av studier med kvalitativ metod.....</i>	<i>46</i>
<i>Bilaga 3: Protokoll för kvalitetsbedömning av studier med kvantitativ metod.....</i>	<i>48</i>
<i>Bilaga 4: Tabell: Exkluderade artiklar</i>	<i>50</i>
<i>Bilaga 5: Tabell: Sökmatrix</i>	<i>51</i>
<i>Bilaga 6: Flödesschema.....</i>	<i>52</i>
<i>Bilaga 7: Samarbetsintyg.....</i>	<i>53</i>

1. Inledning

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem över hela världen. Våldet kan utföras på många olika sätt. Några exempel på olika former av våld är fysiska våldshandlingar, sexuellt våld, psykiskt våld, ekonomiskt våld, digitalt våld etcetera. Våld i nära relationer tillsammans med våld mot djur i hemmet blir mer och mer uppmärksammat över världen, trots att det finns en begränsad del forskning.

Det är under kategorien materiellt våld som man oftast placerar våld som förövaren utövar mot husdjur (Socialstyrelsen 2016).

Världshälsoorganisationen klassar mäns våld mot kvinnor som en hälsofråga och lyfter fram våld mot kvinnor som en prioriterad fråga i folkhälsoarbetet (Socialstyrelsen, 2016). Regeringen har tagit ett beslut om att införa en strategi kring arbetet med våld i nära relationer som ska pågå mellan 2017–2026 (Socialstyrelsen, 2016). Trots regeringens beslut angående strategin inkom 38 700 anmälningar av misshandel år 2021 där förövaren var bekant med offret, och under samma år var det 19 fall av dödligt våld där förövaren och offret hade eller haft en parrelation (BRÅ, 2022)

2. Studiens relevans för socialt arbete

Kunskap om sambandet mellan våld mot djur och våld i nära relationer kan möjliggöra för socialarbetare att såväl upptäcka som hjälpa utsatta familjer i ett tidigare skede, genom att ställa frågor kring djuren. Kunskapen kring sambandet skulle även hjälpa socialarbetare i mötet med såväl förövare som utsatta i både insatser och samtal.

Norén och Holmberg (2016) förklarar att det kan vara lättare för förövaren att medge det våld han utsätter familjens djur för än övriga familjemedlemmar, där en anledning tycks vara att förövaren inte anser att det är ett allvarligt brott att utsätta ett djur för våld. Våld mot djur kan ofta avfärdas med att det görs i uppfostringssyfte. Norén och Holmberg (2016) lyfter fortsättningsvis att det kan vara en bra ingång att samtala om familjens djur för att öppna en ingång till att samtala om det våld som familjen blir utsatta för (Norén och Holmberg, 2016). Vidare kan samtal om djuren även hjälpa socialarbetaren under barnsamtal, främst då barn kan ha lättare att prata om det våld djuret blir utsatt för än vad mamma eller barnet själv blir utsatt för. Norén och Holmberg (2016) beskriver även här hur barn kan ha svårt att berätta om situationen hemma men genom att ställa frågor om djuren kan det öppna en ingång till att samtala om situationen hemma. Det kan även vara lättare för utomstående att göra en anmälan till länsstyrelsen om man ser att det inte stämmer med djurhållningen i en familj, samtidigt som många drar sig från att göra orosanmälningar till socialtjänsten (Norén och Holmberg, 2016).

I samhället idag klassas våld i nära relationer som ett samhällsproblem, något som tyder på att bland annat socialarbetare behöver bredda synfältet och kunskaperna kring ämnet. Socialarbetare behöver nya riktlinjer vad gäller våld i nära relationer där även punkter kring djuren kommer fram. Att få kunskap om sambandet mellan

våld i nära relationer och våld mot djur skulle möjliggöra ett såväl förebyggande arbete kring våldet, som rätt insatser i tid för att ingripa där våldet redan är ett faktum.

3. Bakgrund

Att förövaren använder sig utav djur i sitt våldsutövande är ingen nyhet. Länsstyrelsen (2012) beskriver i sin publikation "Våld mot djur och våld i nära relationer" att av de kvinnor och barn man mött i kvinnojourhem har majoriteten även fått uppleva att deras djur blivit utsatta för misshandel (Länsstyrelsen, 2012).

När det kommer till våld i nära relationer och våld mot djur pratar man om ett samband. Sambandet innebär att i familjer där människor blir utsatta för våld är djuren i fara och i familjer där djuren är utsatta för våld är människor i riskzon (Arkow u.å.). Man kan idag se ett samband mellan djur och människor när det kommer till våld i nära relationer. Nordén och Holmberg (2016) redogör för att i de familjer där det bor djur och förekommer våld mot någon familjemedlem oavsett djur eller människa, troligtvis är andra familjemedlemmar som är utsatta för våld. Nordén och Holmberg (2016) beskriver vidare hur många kvinnor väljer att stanna i det destruktiva förhållandet i rädsla för vad som ska hända deras djur. Holmberg (2004) redogör i sin avhandling för hur det trots ett samband mellan våld mot djur och våld i nära relationer, arken finns ett kommunalt eller statligt skyddsnät för de djur som blivit utsatta för våld eller vanvård. De få akutboenden för husdjur som finns i Sverige idag tillhandahålls av privatpersoner eller djurorganisationer.

Holmberg (2004) beskriver vidare hur den våldsutövande mannen kan bruka våld mot djur på olika sätt, däribland att inte tillgodose de grundläggande behoven som djuret har, såsom att neka djuret vatten eller mat för att kontrollera kvinnan, där kvinnan därmed inte lämnar hemmet i rädsla för att djuret ska bli utan dessa basala behov. Mannen kan även hota eller utföra sexuella handlingar på djuret, för att på så sätt även skada kvinnan. Holmberg (2004) beskriver fortsättningsvis hur

ett flertal kvinnor och barn på jourhem även sett sina sällskapsdjur dödas av förövaren. Det är inte ovanligt att barn i familjer där det utövas våld tyr sig till djuren och att barnen många gånger känner sådan oro för djuren som de lämnat efter sig att kvinnan väljer att gå tillbaka till förövaren (Holmberg, 2004).

Nordén och Holmberg (2016) beskriver att forskning tyder på att förövare som utsätter djur för våld har större tendenser att utsätta kvinnan för grövre våld och därför bör det finnas frågor om djur redan vid riskbedömning när professionella utreder familjer för våld i hemmet. I de fall där djur är inblandade bör det ses som en hög riskfaktor för att kvinnan är utsatt för grovt våld. Trots att man kan se ett samband mellan djur och våld i nära relationer är kunskapen om det liten.

Socialstyrelsen (2016) nämner att våld mot djur och hot om att skada djur kan vara en del i psykisk misshandel, däremot berörs aldrig några direkta riktlinjer om arbetet kring ämnet (Socialstyrelsen, 2016). År 2017 tog Länsstyrelsen i Västmanland fram en samverkansplan kring ämnet för att lättare kunna synliggöra och samverka för att utsatta människor och djur lättare ska få den hjälp och det omhändertagande de behöver. Utgångspunkten i samverkansplanen är också att flera myndigheter ska samverka kring ämnet och utveckla kunskap kring sambandet mellan våld i nära relationer och våld mot djur så att det lättare går att identifiera problemet och sätta in insatser i tid (Länsstyrelsen, 2017).

Diskursen för våld i nära relationer och våld mot husdjur är ett intressant ämne eftersom det i väldigt liten utsträckning finns forskningsstudier utförda med den avgränsningen för husdjuren. Det finns många andra typer av våld som har varit aktuella betydligt mycket längre än den här typen av psykiskt våld. Exempelvis tar Socialstyrelsen (2016) upp olika typer av våld som är vanligt förekommande i nära relationer. Ekonomiskt våld, sexuellt våld, psykiskt våld och försummelse. *Fysiskt våld* kan innebära att förövaren biter, river, drar i håret, bränner, skakar eller knuffar. Det kan också bestå av örfilar, knytnävsslag, slag med tillhyggen,

knivstick, sparkar, stryptag. Det är alltså fysiska handlingar det handlar om. *Psyiskt våld kan exempelvis handla om hot, tvång, trakasserier, glåpord och förlöjliganden. Den våldsutsatta kan också utsättas för kontroll och social isolering. Det Sexuella våldet kan innebära olika former av sexuellt påtvingade handlingar såsom att tvinga den utsatta att se på pornografi, samlag utan samtycke, könsstympling, sexuella trakasserier samt att använda ett sexuellt kränkande språk. Försummelse kan exempelvis handla om att den utsatta inte får behövlig hjälp med mat, medicin eller hygien (Socialstyrelsen, 2016).*

4. Problemformulering

Våld i nära relationer är ett samhällsproblem över hela världen. Våldet som uppstår i hemmet rör att husdjuren ofta blir drabbade på det sättet att de blir utsatta för våld när det förekommer våld i nära relationer mellan människor i familjen. Våld mot djur påverkar såväl den våldsutsatta som husdjuret på flera olika sätt. Det är väsentligt att förstå samspelet med våld i nära relationer och våld som utförs mot husdjur. Det finns idag begränsad forskning kring ämnet. Som författarna nämner tidigare i denna studie har inte våldet mot husdjur varit aktuellt i arbetet med våld i nära relationer under längre tid. Det är därav av relevans att genomföra denna studie.

5. Syfte och frågeställningar

5.1 Syfte

Syftet med den här studien är att ta reda på vad en våldsutövande man har för motiv till att utöva våld mot husdjur, huruvida husdjur är en bidragande faktor till att kvinnor stannar längre hos en våldsutövande partner och vilka behov det finns för hjälp och stöd som kvinnor kan få i samband med våld i hemmet där det finns husdjur med i bilden.

5.2 Frågeställningar

- Vad säger tidigare forskning angående motivet till att män utövar våld mot husdjur?
- Vad säger tidigare forskning om husdjur kan vara en anledning att kvinnor stannar hos en våldsutövande partner?
- Vad säger tidigare forskning om vilka behov som finns av hjälp och stöd för att kunna hjälpa och ge stöd till kvinnor som har upplevt eller upplever att deras partner utövar våld mot hennes husdjur?

6. Tidigare forskning

Adams (1994) diskuterar forskning på området kring motiven som våldsutövare kan ha för att utsätta djur och pekar på att i våldsrelationen vill mannen kontrollera kvinnan på olika sätt. Hon menar att genom att mannen hotar eller skadar djuret vill mannen kontrollera att kvinnans uppmärksamhet i första hand vänds mot honom. Mannen vill också genom att utsätta djuret isolera kvinnan och se till att hon väljer att vara med honom. Genom att mannen på olika sätt visar att han inte kommer se till att djuret har den omvårdnad som den behöver eller hotar med att skada husdjuret om kvinnan inte är hemma så hamnar kvinnan i en situation där hon skyndar sig till hemmet eller stannar i hemmet så mycket som möjligt för att kunna se till djurets omvårdnad och säkerhet.

Adams (1998) diskuterar i sin artikel att mannen inte behöver i alla avseenden vara brutal eller våldsam fysiskt mot djuret, däremot kan han göra det tydligt för kvinnan att hon inte kommer kunna påverka hur han relaterar till det. Exempelvis kan det handla om regler och uppfostran kring hur djuret får te sig i hemmet, vad djuret får och inte får göra samt vad som kommer hända om djuret gör fel i olika avseenden. I de fallen där mannen utövar någon form av fysisk våldshandling mot djuret är det enligt författaren till den här forskningen ett budskap om vad han kan göra med djuret utan att kvinnan kan hindra honom. Hos kvinnan ökar detta känslan av maktlöshet och skam och understryker hennes underordning. Det kan räcka med indirekta hot eller antydningar för att skapa en känsla av terror. Judith Herman som är en av världens främsta traumaforskare menar, enligt Adams (1998), att det är effektivt för förövaren att skapa en känsla av otrygghet och skräck, då han inte behöver utöva någon form av fysiskt våld. Om kvinnan lämnar relationen vet hon om att risken ökar för att mannen kommer utsätta djuren för rent våld, om det inte har skett tidigare.

En forskare som tidigt pekade på sambandet mellan djur och mäns våld mot kvinnor är Frans Ascione. I en av hans första studier undersökte han och hans forskargrupp huruvida mannen hotat och/eller skadat familjens djur. I den studiens resultat var det 26 av 28 kvinnor från en kvinnojour, som var djurägare, som rapporterade om vanvård, hot eller direkt våld mot djuret (Holmberg, 2014). Ascione och hans kollegor genomförde därefter en liknande större studie. Resultatet av den studien visade att av de kvinnor som befann sig på olika skyddade boenden rapporterade 52% att mannen hade hotat deras djur, medan 54% angav att mannen hade skadat eller dödat djuret. En majoritet av kvinnorna som deltog i studien från flera olika skyddade boenden rapporterade att våldet mot djuren inte var en engångshändelse samt redogjorde för att uppbrottsprocessen från mannen hade försvårats på grund av deras oro för djurets säkerhet (Holmberg, 2014).

7. Teori

Författarna till den här studien har identifierat två centrala teorier för studiens ämne som är återkommande i tidigare forskning. Teorierna är utvalda till den här studien för att relevansen ur båda teorierna är hög till studien eftersom båda teorierna är båda kopplade till våld i nära relationer i hemmet mellan män och kvinnor. Teorierna beskriver orsaker till att våld uppstår samt varför kvinnor stannar i hem där det förekommer våld.

Kontroll och maktbehov är den första teorin. Hällen (2021) beskriver att många feministiska forskare menar att mäns våld mot kvinnor alltid handlar om makt och kontrollutövning. Själva våldet används för att upprätthålla mannens maktposition som han har fått genom den rådande könsmakts-ordningen.

Isdal (2017) beskriver i sin bok, precis som Hällen, att själva handlingens kärna är ett maktbehov. Med det menar författaren att den våldsutövande mannen utövar våld mot kvinnan för att upprätthålla sin maktposition som han anser sig ha över henne. Den här teorin kopplas till det aktuella arbetet i fråga då kontroll och maktbehov är ett återkommande tema i studiens inkluderade artiklar.

En annan teori som är aktuell för den här studien är det känslomässiga bandet människor har till djur. Sociologen Clifton Flynn (2009) menar utifrån sin forskning att husdjurs betydelse som familjemedlem är viktig för att man ska kunna ge kvinnor de stöd de behöver i samband med våld i nära relationer. Det betyder bland annat att man ska inkludera husdjur i planeringen av en kvinnas uppbrott med en våldsutövande man. Man ska kunna se till att husdjuren också får skydd tillsammans med kvinnan i stället för att exempelvis erbjuda avlivning.

Lillesköld och Holmberg (2022) menar att man måste synliggöra det känslomässiga bandet mellan djurägare och djur. Även om svensk lagstiftning

betraktar djur som saker i relation mellan människor och djur som lever tillsammans har de ofta ett kärleksfullt och ömsesidigt förhållande till varandra. Och det är svårt för kvinnor, om inte omöjligt att lämna sin bästa vän i en hotfull situation eller att inte veta vart djuret ska ta vägen om kvinnan ska flytta till exempelvis ett skyddat boende.

Det känslomässiga bandet som människor har till sina husdjur är en teori som författarna har kunnat identifiera i de inkluderade artiklarna. För att kunna förklara det känslomässiga bandet har författarna bedömt att det är av relevans att ha med en teori kring det känslomässiga bandet mellan människa och husdjur med i den här studien.

8. Metod

8.1 Studiens design

Upplägget för denna forskningsstudie är att göra en litteraturöversikt.

Litteraturöversikt innebär att forskaren sammanställer tidigare publicerade studier där syftet är att analysera dessa och besvara studiens forskningsfrågor (Bryman, 2018). Designen litteraturstudie är vald främst för att det är ett känsligt ämne forskningen berör i denna studie vilket kan göra att det är svårt att få deltagare. En annan orsak till den valda designen är att författarna har upptäckt att det finns en begränsad mängd forskning kring det valda ämnet för studien.

Forskningen genomförs med analysmetoden tematisk analys. En tematisk analys grundar sig inte i någon specifik teori eller analys utan utgår ifrån teman som forskaren tar fram i sin forskning. Teman identifieras genom att koda fram bland annat återkommande ord eller en återkommande kategori som är kopplad till forskningen och forskningsfrågorna (Bryman, 2018).

I denna studie har författarna identifierat fyra teman. Författarna har kunnat identifiera teman utifrån de inkluderade artiklarnas resultat. Författarna observerade att artiklarna berörde i flera liknande områden i sina resultat och kunde utifrån det identifiera dessa fyra teman.

8.2 Inklusion- och exklusionskriterier

Författarna har utformat inklusions- och exklusionskriterierna utifrån denna studies syfte och frågeställningar. Vi har valt ett inklusionkriterier som är tidsrelaterat, att artiklarna ska vara från 2000-talet, och det är med anledningen att få uppdaterat forskning på ämnet. Författarna har även valt att endast artiklar från västländer inkluderas för att synen på husdjur kan vara varierande över världen

och kan påverka resultatet av denna studie på ett sätt som gör att det blir svårt att analysera det som denna studie är ute efter i problemformuleringen.

Exklusionskriterierna är utformade för att begränsa sökningen till den här studiens syfte för att inte sökprocessen skulle bli för omfattande att analysera.

8.2.1 Inklusionskriterier

- Peer-review
- Publikationerna ska vara skrivna på engelska.
- Publikationerna ska vara publicerade på 2000-talet.
- Publikationerna ska ha genomfört sin forskning i Västländer. (Europa, Israel, Syd- och Nordamerika, Australien och Nya Zeeland)
- Publikationerna ska innehålla data kring våld i nära relationer där kvinnan är utsatt.
- Publikationerna ska innehålla data kring husdjur i samband med våld i nära relationer.

8.2.2 Exklusionskriterier

- Olika behandlingsmetoder för män som utövar våld i olika sammanhang.
- Barn som utövar våld mot djur i hemmet.
- Våld mot husdjur inom samkönade förhållanden.
- Specifika etniciteter och våld mot husdjur i hemmet.

8.3 Sökstrategi

Sökningen efter artiklar har genomförts i två olika databaser. Social Services Abstracts och Web och Science. Sökningen i Social Services Abstracts genomfördes 2023-01-25 och sökningen i Web och science gjordes 2023-01-25. Sökningarna genomfördes i båda databaserna med samma sökord.

Sökorden som användes för sökningen var: (“intimate partner violence” OR “domestic violence”) AND (“pets” OR “animal*” OR “cats” OR “dogs”) AND (“woman” OR “women”).

Sedan extraherades dubletter i sökningarna. Slutligen genomfördes en grundlig läsning av de artiklar som var av intresse för den här studien. Efter det valdes de slutgiltiga artiklarna som inkluderades i den här studien utifrån denna studies syfte samt vilka av artiklarna som passade bäst in på den här studiens inklusions-och exklusionskriterier.

8.4 Relevansgranskning

Sökningen är genomförd och avgränsad utifrån studiens inklusions-och exklusionskriterier. För att bedöma artiklarnas relevans har författarna läst rubriker och abstrakts till artiklarna och sedan analyserat artiklarna i fulltext. Artiklarnas relevans granskades även utifrån deras kvalitet (Se bilaga 2 och 3) för att avgöra om artiklarna är relevanta nog att vara en del av denna studie.

8.5 Värdering av publikationernas kvalitet/risk för snedvridning

De inkluderade artiklarna kvalitetsgranskades sedan enligt Willman et al. (2006) granskningsprotokoll för kvantitativa studier (se bilaga 2) och kvalitativa studier (se bilaga 3). För att avgöra kvaliteten på de inkluderade artiklarna poängsattes resultatet av artiklarna med ett poäng för positivt svar och 0 poäng för ett negativt svar. Bedömningen ger en poängsumma som sedan räknas om i procent av den största möjliga poängsumman. Därefter kunde en bedömning på kvaliteten på studien genomföras. Genom att använda procent i stället för tal gav möjligheten att jämföra olika studier. Enligt granskningsprotokollen kan kvalitén delas upp i grad I: 80–100%, grad II: 70–79% och grad III: 60–69% (Willman et al., 2006). Kvaliteten på artiklarna redovisas i artikelmatrisen (se bilaga 1).

8.6 Dataextraktion

Dataextraktion utförs genom att relevant information markeras i de vetenskapliga artiklarnas resultat. Arksey och O'Malley (2005) beskriver i sin bok att extraktionen går ut på att man belyser författare, publikations år, plats, syftet etcetera. Författarna har i denna studie extraherat nämnda krav samt resultatet av artiklarna. Författarna har även lagt stor vikt vid att undersöka forskningens design, insamlingsmetod och urval samt kontexten till urvalet (se bilaga 1).

8.7 Syntetiseringsmetod

Den här studien är en litteraturöversikt med tematisk analys som design. Levac (et al., 2010) beskriver att resultatet för en sådan här studie ska presentera både en deskriptiv numerisk sammanfattning samt en tematisk summering. Den numeriska sammanfattningen ska innehålla siffror. Exempelvis på landet där forskningen gjordes, urval i forskningen, årtal, författare etcetera. I den här studien sammanställs det i artikelmatrisen (Se bilaga1).

Levac (et al., 2010) säger att den tematiska analysen liknar en dataanalys för kvalitativ forskning och att man därför kan ta stöd från kvalitativa analytiska tekniker. Den här studien använder sig som sagt av analystekniken tematisk analys i analysen av artiklarna.

Avslutningsvis nämner Levac (et al., 2010) att man förslagsvis ska diskutera vad resultaten har för implikationer för praxis, forskning och policy. Vi presenterar detta i studiens slutsatser.

9. Etik

En fundamental aspekt i all samhällsvetenskaplig forskning är att ha en god etik. Med det menar man att under undersökningens eller forskningens gång ska forskaren i sin etiska avvägning visa god omsorg för att inte orsaka någon skada eller men. Forskaren har i uppgift att se till att handlingar i samband med forskningen inte resulterar i förvrängda resultat eller vilseledande uppgifter om en persons insats i en forskning. Forskaren ska visa öppenhet i sin forskning. Forskaren bör vara noggrann i sina slutsatser och gör en väl grundad metod, teori och resultat. Etiska överväganden vid en litteraturstudie ska ta hänsyn till att inte endast presentera den litteratur som stödjer forskarens egna åsikter och förförståelse. Forskaren ska även presentera alla slutsatser om forskningsområdet för att resultatet ska vara pålitligt (Barjas, Forsberg & Wengström (2013).

Eftersom denna studie är en litteraturöversikt där författarna inte behandlar några personuppgifter eller involverar några människor bifogas ingen etisk egengranskning till studien.

10. Resultat

Denna studie syftade till att identifiera teman kring våld i nära relationer och våld mot husdjur. Den här studiens frågeställningar handlar om att identifiera vad tidigare forskning säger angående vad män som utövar våld mot husdjur har för motiv, huruvida husdjur kan vara en anledning till att kvinnor väljer att stanna längre i en våldsrelation och vilka behov som finns av hjälp och stöd för kvinnor som har upplevt eller upplever att hennes partner utövar våld mot hennes husdjur. Resultatet ur artiklarna från studien kommer att presenteras genom fyra teman som har identifierats utifrån den tematiska analysen av artiklarnas resultat. Författarna redogör i denna studies metodavsnitt hur dessa fyra teman identifierades.

10.1 Resultat: metod

10.1.1 Resultat: Social Services Abstracts

I första sökningen i databasen Social services Abstracts blev det 2852 resultat när det genomfördes en bred sökning med endast sökorden utan några avgränsningar. Sedan avgränsades sökningen med peer-review och fick resultatet 1275 artiklar. Sedan avgränsades sökningen med artiklar endast från 2000-talet, då blev det 507 artiklar. Sedan avgränsades sökningen med att endast behålla artiklar från västländer (alla kulturer med europeiskt ursprung, vilket skulle vara Europa, Israel, Syd- och Nordamerika, Australien och Nya Zeeland) det resulterade i 109 artiklar. Till sist avgränsas sökningen med att alla artiklar skulle vara skrivna på engelska och vi fick fram att alla artiklarna som hade sökts fram var redan skrivna på engelska, 109 artiklar. Av dom artiklarna lästes alla rubriker och abstracts för att gallra ur de artiklar som studien skulle finna intressanta och nödvändiga utifrån inklusion- och exklusionskriterier. Det var 32 abstrakts som var relevanta för studien. Sedan lästes artiklarna i fulltext och resultatet av det blev fem artiklar som var relevanta för studien.

10.1.2 Resultat: Web of Science

I den andra sökningen i databasen Web of Science blev det 1408 resultat i den första sökningen med endast sökorden utan avgränsningar. Sökningen avgränsades då på samma sätt som vi föregående sökningen med endast artiklar från 2000-talet och fick fram 722 artiklar. Efter det avgränsades sökningen att artiklarna skulle vara skrivna på engelska, 701 artiklar. Sedan avgränsades sökningen med att endast behålla artiklar från västländer (alla kulturer med europeiskt ursprung, vilket skulle vara Europa, Israel, Syd- och Nordamerika, Australien och Nya Zeeland), 630 artiklar. Av dessa 630 artiklar gick analyserades rubriker och det valdes ut rubriker som var anpassade efter studiens inklusions- och exklusionskriterier. Till slut, efter alla avgränsningar var det elva artiklar kvar.

Totalt av dessa totalt 16 artiklar var två av dem dubletter samt att en av artiklarna inte gick att komma åt tekniskt. Sedan lästes alla 13 artiklar grundligt och av dessa föll tio artiklar inom ramen för den här studiens syfte samt inklusions- och exklusionskriterier.

10.2 Resultat: Tematisk analys

Tema 1: Kvinnor väljer att stanna längre hos en våldsutövande partner när det finns djur i hemmet

I samtliga studier framkommer det att våld mot husdjur är en anledning till att kvinnan inte lämnat den våldsutövande partnern tidigare och att kvinnan väljer att stanna i den våldsamma relationen till följd av bland annat av rädsla för vad som ska hända med husdjuret. Det framkommer även att risken för att kvinnan återvänder till förövaren ökar i de ärenden där husdjuren blivit kvar hos förövaren. Upplevd rädsla över vad husdjuret kan bli utsatt för av förövaren och oro för husdjurets säkerhet är så pass stor att kvinnan sätter sig själv i risk för att se till att husdjuret har det bra (Allen et al 2006; Barret et al 2020; Fitzgerald et al 2019; Geisbrecht 2022; Wuerch et al 2020; Campbell et al 2021). Barret et al (2020)

redogör vidare för hur 56% av kvinnorna i studien väntade med att lämna sin våldsamma partner till följd av en rädsla för husdjurets säkerhet. Studien visar även hur 60 % av de kvinnor som flytt från sin våldsutövande partner till ett skyddat boende, fick lämna kvar husdjuret i hemmet av de 86 kvinnor som deltog i studien. Vidare menar Fitzgerald et al (2019) att andelen kvinnor som rapporterar att husdjurets säkerhet varit ett hinder för att lämna den våldsutövande partnern varierar mellan 18–56% i deras studie.

Tema 2: Det känslomässiga bandet mellan husdjur och människor

Husdjur ses idag som en familjemedlem och människor har ett känslomässigt band till sina husdjur (Allen et al. 2006; Fitzgerald et al 2020, Wuerch et al. 2020). Allen et al. (2006) beskriver hur fyra av 13 av 23 kvinnor i studien rapporterade att det känslomässiga bandet till husdjuret samt att de inte kunnat flytta med djuret från förövaren resulterat i att de stannat i relationen. Även Fitzgerald et al (2020) beskriver hur kvinnor ofta stannar längre tidsmässigt i ett förhållande för att de vill skydda husdjuret och är rädd för att lämna husdjuret kvar hos sin våldsutövare. Geisbrecht (2021) redogör vidare för hur ett flertal kvinnor i studien uppger att deras psykiska mående påverkats när de tvingats flytta ifrån sina husdjur, även i de fall där husdjuren fått komma till ett skyddat boende för djur. Studien visar även hur kvinnor tenderar att känna sig isolerade och mer sårbara utan sina djur, samt att deras husdjur är lika viktiga för dem som sina barn.

Fortsättningsvis menar Wuerch et al (2020) att husdjur ger människor en känslomässig tröst. Studien visar hur husdjuret kan vara ett stöd för kvinnan genom att husdjuret stöttar och tröstar med sin känslomässiga kontakt, vilket i sig kan göra att kvinnan klarar av påfrestande situationer i relationen med en våldsutövare. Såväl kvinnor som barn tenderar att vara känslomässigt knutna till sina husdjur, vilket visar sig vara behjälpligt i hanteringen av stressfyllda situationer som det ofta innebär att leva ihop med en våldsam partner.

Tema 3: Förvaring för husdjur som kommer från hem där våld är aktuellt och där husdjursförvaring blir problematiskt för den våldsutsatta

Det anses hjälpsamt och nödvändigt att det ska finnas möjlighet för kvinnor att kunna ta med sina husdjur till skyddade boenden för att kvinnorna ska våga lämna våldsamma relationer samt för att inte återgå till våldsamma relationer (Allen et al. 2006, Fitzgerald et al. 2019, Campbell, 2021). Allen et al. (2006) redogör i studien att 11 av 13 kvinnor som kunde besvara frågan på om det är av vikt att det finns möjlighet att ta med sig sitt husdjur till ett skyddat boende besvarade att det anses nödvändigt och hjälpsamt.

Det är inte alltid tillåtet att ta med sig husdjur till skyddade boenden. Det kan handla om praktiska skäl som allergier eller att det inte finns tillräckligt mer resurser. Det kan även bero på att husdjur som kommer till skyddade boenden kan ha upplevt trauman som gör att de blir utåtagerande (Fitzgerald et al. 2019, Geisbrecht 2022, Wuerch et al. 2021). Wuerch et al. (2021) redogör i sin studie att det var mindre än hälften av alla boendetjänster för våld i nära relationer som samverkar med någon typ av djurskyddssamordnare. I Wuerchs studie var det 83,87% av 51 besvarande våld i nära relation organisationer som besvarade att de kunde under temporära förhållanden tillhandahålla omvårdnad för husdjur som kommer från familjer där våld i nära relationer har funnits.

Wuerch et al. (2020) belyser ytterligare ett problem i arbetet med skyddade boenden för husdjur, och det är att det kan vara problematiskt att få med sig husdjur från våldsutövande partners då situationen i hemmet där husdjuret befinner sig kan vara hotfullt för människor som ska hämta husdjuret. Det kan även bli farligt för husdjuret i fråga som ska hämtas från våldsutövaren eftersom situationen kan bli hotfull. Det kan även bli problematiskt om det inte finns tydliga papper på vem som äger husdjuret och det kan ske förvirringar huruvida man har rätten att flytta på husdjuret såvida det inte finns rättsliga aspekter med i bilden som kan påvisa att husdjuret inte ska bo kvar hos våldsutövaren.

Barret et al. (2020) redogör i deras studie att 47% av 86 kvinnor inte blev erbjudna skydd för deras husdjur. Vidare blev 25% av kvinnorna inte erbjudna den typen av skydd för sina husdjur förens de redan hade flyttat till ett skyddat boende. Studien beskriver att det resulterar i att 60% av kvinnorna i studien har lämnat sina husdjur hos en våldsutövande partner, vilket innebär att husdjuren befinner sig i en hotfull och livsfarlig miljö utifrån våldet.

Tema 4: Orsaker till att män utövar våld mot husdjur

Precis som ovanstående artiklar beskriver även Campbell et al. (2021) i sin artikel att det är vanligt förekommande enligt resultatet av sin studie att våldsutövare väljer att ge sig på husdjur på olika sätt för att indirekt skada kvinnan genom den psykiska misshandel som uppstår i samband med det.

En orsak till att män utövar våld mot ett husdjur är att de vill uppvisa kontroll och för att tillfredsställa eller uppvisa en maktposition (Allen et al. 2006, Fitzgerald et al. 2019, Geisbrecht, 2022). I studien av Allen et al. (2006) trodde eller upplevde 36% av 23 deltagare i studien detta.

En annan orsak till att män utövar våld mot husdjur som fler av artiklarna belyser är att den våldsutövande mannen vill skada kvinnan i förhållandet emotionellt genom att utöva våldet. Artiklarna beskriver att våldet som våldsutövaren utsätter husdjuret för kan vara en direkt psykisk misshandel mot kvinnan (Fitzgerald et al. 2019, Geisbrecht, 2022, Campbell et al. 2021).

11. Diskussion

Diskussionen redovisas i två olika avsnitt. Det första avsnittet redogör för en diskussion kring studiens metod. Det andra avsnittet redogör en diskussion för studiens resultat. Resultatet diskuteras även i samband med teorier samt tidigare forskning i studien.

11.1 Diskussion: Metod

Den aktuella studien är en litteraturundersökning med tematisk analys som design. Valet av metod för denna studie har varit relevant dels av etiska aspekter, dels utifrån tidsmässiga aspekter. Det var en lämplig design som valdes för studien. Att identifiera teman för studien var inte en utmaning för att artiklarna berör samma problem kring våld i nära relationer. En till anledning till att det inte var en utmaning att identifiera teman i den här studien var att artiklarna berörde i princip samma områden och diskuterar likdanande ämnen som övriga artiklar. En orsak till att artiklarna i stort sett berörde samma områden gör att det går att argumentera för att fakta går att applicera på flera länder i världen. Reliabiliteten i arbetet stärks av denna aspekt.

En svårighet som identifierades under metod delen i litteraturundersökningen var att hitta relevanta artiklar till studiens syfte. Det finns mycket forskning kring våld i nära relationer. Däremot finns det en begränsad genomförd forskning som går att relatera till denna studies syfte samt inklusions- och exklusionskriterier. I sökprocessen identifierades många artiklar som berörde våld i nära relationer, däremot utan att de handlade om husdjur på något eller rätt sätt. Många forskningar handlade om våld i samband med barn i hemmet, våld i hemmet hos samkönade par, våld i hemmet i samband med funktionshindrade personer eller våld i hemmet där barn utsätter husdjur för våld eller bevittnar våld.

Författarna för den här studien anser att generaliserbarheten i den här studien är låg. För att få en större generaliserbarhet för studien skulle en mer omfattande sökning behövas där man inkluderar ett större antal artiklar för att kunna påstå att något är sant i resultatet. Den här studien har för liten grund av observationer för att den ska vara generaliserbar.

11.2 Diskussion: Resultat

I denna studie har författarna genom en tematisk analys sammanställt fyra identifierade teman utifrån de artiklar som inkluderades i studien. Syftet med den här studien är att ta reda på vad en våldsutövande man har för motiv till att utöva våld mot husdjur, huruvida husdjur är en bidragande faktor till att kvinnor stannar längre hos en våldsutövande partner och vad det finns för hjälp som kvinnor kan få i samband med våld i hemmet där det finns husdjur med i bilden.

Det första temat författarna har kunnat identifiera i denna studie är ”Kvinnor väljer att stanna längre hos sin våldsutövande partner när det finns husdjur i hemmet”. Flera av artiklarna har kommit fram till i sina resultat att husdjur i många fall är en stor anledning till att kvinnor väljer att stanna längre hos sin våldsutövare. Det kan bero på att kvinnan är rädd för vad våldsutövaren kommer att utsätta husdjuret för om hon väljer att flytta därifrån.

Våldsutövaren kan också i flera fall hota kvinnan att skada husdjuret på något sätt om hon vill flytta ifrån våldsutövaren. Exempelvis redogör Campbell et al. (2021) i sin forskning att kvinnor väljer att stanna längre i sina förhållanden med en våldsutövande person, men även att kvinnor väljer att flytta tillbaka till mannen för att hon vill se till husdjurens säkerhet. I studiens teoriavsnitt beskriver Adams (1998) att mannen på olika sätt visar att han inte kommer se till att djuret har den omvårdnad som den behöver eller hotar med att skada husdjuret om kvinnan inte är hemma så hamnar kvinnan i en situation där hon skyndar sig till hemmet eller

stannar i hemmet så mycket som möjligt för att kunna se till djurets omvårdnad och säkerhet. Även Holmberg (2014) redogör för att forskaren Ascione har genom sin forskning redogjort att uppbrottsprocessen från mannen hade försvårats på grund av kvinnornas oro för djurets säkerhet. Enligt Lillesköld och Holmberg (2022) har oftast människor och djur som lever tillsammans en relation som är kärleksfull och ömsesidig, vilket kan göra det omöjligt för en kvinna att lämna sitt husdjur i en hotfull situation. Adams (1998) beskriver att Judith Herman som är en av världens främsta traumaforskare redogör för att om kvinnan lämnar relationen vet hon om att risken ökar för att mannen kommer utsätta djuren för rent våld, om det inte har skett tidigare.

Det andra temat som författarna har identifierat är ”Det känslomässiga bandet mellan husdjur och människor”. Detta tema hänger ihop med det första temat. I flera av artiklarna tar upp det känslomässiga bandet som människor har till sina husdjur idag. Det är ett viktigt tema som har identifierats då artiklarna beskriver att det känslomässiga bandet som människor har till sina husdjur kan vara lika starka som människor har till sina barn. Det gör att man kan förstå att många kvinnor inte vågar lämna sina våldsutövande partners om husdjuren hamnar i hotfulla situationer eller riskerar att fara illa på ett eller annat vis.

Som sagt redogör Lillesköld och Holmberg (2022) för att människor och djur som lever tillsammans har en känslomässig och ömsesidig relation till varandra. Även Flynn (2019) beskriver i sin forskning att husdjur betraktas som familjemedlemmar och det är viktigt att beaktas för att man ska kunna ge kvinnor stöttning i det i samband med våld i nära relationer.

Det tredje temat som författarna har identifierat i denna studie är ”Förvaring för husdjur som kommer från hem där våld är aktuellt och där husdjursförvaring blir problematiskt för den våldsutsatta”. Artiklarna tar upp att förvaring av husdjur som kommer från hem där det förekommer våld är problematiskt på flera olika

sätt. En sak som artiklarna tar upp som är problematisk är att det inte alltid finns djurskyddshem tillgängligt. Det finns helt enkelt inte djurskyddshem som resurs på alla ställen vilket gör det problematiskt för många kvinnor att kunna lämna sina våldsutövare. Om det finns sådana resurser att få tillgång till kan det fortfarande handla om platsbrist, det kan exempelvis vara fullt på hemmet av husdjur för tillfället. Ett ytterligare problem som har identifierats är att alla våldsutsatta har det känslomässiga bandet till husdjuren som kan göra att de inte vågar lämna ifrån sig husdjuren när personerna själva är i behov av skyddade boenden. Husdjuret kan ha varit kvinnans enda trygghet och då kan det vara mentalt utmanande att lämna ifrån sig husdjuret till en främmande person som man ska lita på tar väl hand om husdjuret. Däremot framgår det i artikeln av Allen et al. (2006) att många kvinnor skulle anse att det hade varit hjälpsamt om det fanns tillgång till djurskyddsboenden eftersom kvinnor i större utsträckning hade lämnat sina partners tidigare om de resurserna fanns att tillgå.

Lillesköld och Holmberg (2022) beskriver att det är viktigt att inkludera husdjur i planeringen när en kvinna ska lämna sin våldsutövande partner. Eftersom det känslomässiga bandet mellan kvinnan och husdjuret kan vara väldigt starkt kan det vara avgörande för en kvinna att få ta med sig husdjuret till ett skyddat boende eller liknande för att hon ska lämna sin partner.

Det fjärde temat som har identifierats i studien är ”Orsaker till att män utövar våld mot husdjur”. Det här temat är viktigt att belysa för att få en djupare förståelse i vad våldet bottnar i. I artiklarna beskriver författarna att i många fall utövas våldet mot husdjuren för att man vill skrämman, oroa eller våldföra sig psykiskt och känslomässigt på sin partner. Eftersom människor har ett känslomässigt band till sina husdjur i många avseenden kan det påverka våldsoffret väsentligt känslomässigt om våldsutövaren utövar sitt våld mot husdjuret. Artiklarna har även belyst att våldet mot husdjuren i många avseenden handlar om att uppvisa sin makt och kontroll som man. Många våldsutövare använder sig av hot om att

skada husdjur, inte ta hand om dem eller att döda husdjuren om kvinnan får för sig att vilja flytta ifrån mannen. Genom att då hota kvinnan på det sättet vågar hon inte flytta ifrån mannen för att hon är rädd om husdjurens säkerhet, och väljer då att skydda husdjuren genom att stanna kvar hos våldsutövaren.

Adams (1998) menar att genom att mannen hotar eller skadar djuret vill mannen kontrollera kvinnans uppmärksamhet i första hand vänds mot honom. Mannen vill också genom att utsätta djuret isolera kvinnan och se till att hon väljer att vara med honom. Författaren beskriver även att män kan kontrollera kvinnan genom att straffa husdjur om de gör fel i mannens ögon även om det inte är en rättvis bedömning. Mannen kan även hota om "vad han kan göra" mot husdjuret verbalt för att ge kvinnan en känsla av maktlöshet och för att understryka hennes underordning. När en man utövar fysiska våldshandlingar mot ett husdjur är det för att visa vad han är kapabel till, utan att kvinnan kan hindra honom eller påverka situationen. Det handlar för mannen om att visa sin maktposition som han besitter (Adams, 1998). Detta kan kopplas till artiklarna som är inkluderade i denna studie. Resultatet som flera av artiklarna redovisar har påvisat ett samband kring vilka orsaker det finns för våld mot husdjur. Även Hällen (2021) beskriver att många feministiska forskare menar att mäns våld mot kvinnor handlar om mak och kontrollbehov från mannens sida. Våldet som utförs av mannen är ett sätt att upprätthålla mannens maktposition. Isdal (2017) beskriver samma sak som Hällen, att våldshandlingens kärna är ett maktbehov hos mannen som vill ha kontroll över kvinnan.

12. Slutsatser

Resultatet av denna litteraturoversikt visar att det valda ämnet och problemet kring våld i nära relationer i samband med husdjur är ett relativt outforskat område. Det finns många aspekter att ta hänsyn till när det kommer till våld i nära relationer där husdjur är inblandade. Det känslomässiga band som människor har till sina husdjur kan vara väldigt stark och våldsrelationer gör att kvinnor hamnar i situationer där hon hellre utsätter sig själv för en risk än att lämna en relation där det förekommer våld. En till slutsats av denna studie är att arbetet kring våld i nära relationer där husdjur är inblandade är allt annat än simpelt. Relationen som människor har med sina husdjur som innebär känslomässiga relationer gör att stöttningen för dessa kvinnor blir omfattande. På grund av den våldsamma eller hotfulla miljö som råder vill kvinnor i allmänhet inte lämna kvar sina husdjur hos våldsutövande partners när de själva skulle behöva lämna till följd av att de utsätts för våld.

Säkerheten för husdjur behöver också beaktas. Inte bara för att tillgodose kvinnan som behöver komma ifrån den hotfulla och våldsamma situationen, utan för att även ta hänsyn till att djur också behöver fly den situation som de befinner sig i. Det vill säga att det är av stor vikt att man börjar se till husdjurens säkerhet precis som för människors säkerhet i våldsamma hemmiljöer. Det behövs en mer nyanserad bild över hur man ser på husdjur idag, både för husdjurets skull och kvinnans.

Ytterligare en slutsats av denna studie är att orsaken till att män utövar våld mot kvinnor är för att upprätthålla en maktposition. Mannen vill ha kontroll över kvinnan. Ett sätt för mannen att kontrollera kvinnan är genom att utföra psykiska våldshandlingar. Våldet som mannen utsätter husdjuret för, påverkar kvinnan emotionellt vilket denna studie visar att mannen utnyttjar för att utöva sitt våld.

Maktpositionen som mannen besitter och är medveten om att han besitter när han hotar eller utför våldshandlingar mot kvinnans husdjur gör att han kan få makt och kontroll över kvinnan. Att få henne att inte våga lämna honom då kvinnan inte vågar lämna mannen utan sina djur.

En annan slutsats av denna studie är att det behövs forskning i större utsträckning kring området. Det finns som sagt mycket forskning om våld i nära relationer i olika sammanhang och former. Exempelvis finns det en hel del forskning som berör våld i nära relationer i relation till barn, i relation till samkönade par och i relation till funktionsnedsättningar hos människor. Däremot finns det en mycket begränsad del forskning som beskriver och undersöker våld i nära relationer i relation till husdjur.

Avslutningsvis, visar denna studie vikten av att fortsatt forskning kring ämnet är viktigt. Det finns som tidigare nämnt inte forskning i stor utsträckning kring det här ämnet. Kunskapsluckan som råder för det här ämnet är stor och för att få en mer nyanserad, utvecklad och relevant kunskap när det kommer till arbetet kring våld i nära relationer är det viktigt att ämnet våld i nära relationer där det finns samband mellan kvinnor som utsätts för våld och husdjur utvecklas och det är relevant att fortsätta forska kring ämnet. Det hade varit av intresse att hitta en forskning som ger en mer nyanserad och mer kritisk bild av den forskning som finns att tillgå idag. Eftersom den forskning som författarna har identifierat för den här studien pekar i samma riktning i sina slutsatser och resultat väcks frågan om det är applicerbart överallt i västvärlden eller finns det annan forskning som är kritisk till den här bilden av problemet som identifieras i den här studien som genomförts av författarna.

Denna litteraturstudie är relevant och ett bidrag till socialt arbete i arbetet kring våld i nära relationer där husdjur är inblandade. Som tidigare nämnt är det valda området ett begränsat utforskat område idag. Denna litteraturstudie blir relevant

för socialt arbete för att den sammanställer och jämför forskning som finns idag för att ge ett bidrag till en större bild över vad forskning idag har att säga om problemet.

Litteraturlista

Adams, C. J. (1994). Bringing peace home: A feminist philosophical perspective on the abuse of women, children, and pet animals. *Hypatia*, 9(2), 63–84. <https://doi.org/10.1111/j.1527-2001.1994.tb00433.x>

Allen, M., Gallagher, B., & Jones, B. (2006). Domestic violence and the abuse of pets: Researching the link and its implications in Ireland. *Practice (Birmingham, England)*, 18(3), 167–181. <https://doi.org/10.1080/09503150600904060>

Arksey, H., & O'Malley, L. (2005). Scoping studies: towards a methodological framework. *International Journal of Social Research Methodolog*, 8(1), 19–32. <https://doi.org/10.1080/1364557032000119616>

Arkow, Phil (u.å). *The Link between Violence to People and Violence to Animals*. Stratford: National Link Coalition.

Barajas K. E, Forsberg C & Wengström Y. (2013) *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap: Vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar*. Stockholm: Natur och Kultur.

Barrett, B. J., Fitzgerald, A., Stevenson, R., & Cheung, C. H. (2020). Animal maltreatment as a risk marker of more frequent and severe forms of intimate partner violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 35(23–24), 5131–5156. <https://doi.org/10.1177/0886260517719542>

Barrett, B. J., Fitzgerald, A., & Cheung, C. H. (2022). Domestic violence, companion animal abuse, and help-seeking: The mediating role of fear of lethal violence. *Women & Criminal Justice*, 32(5), 467–481. <https://doi.org/10.1080/08974454.2021.2004970>

BRÅ (2022). *Statistik utifrån brottstyper. Våld i nära relationer*. Hämtad från: <https://bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/vald-i-nara-relationer.html>

Bryman, A & Nilsson, B. (2016). *Samhällsvetenskapliga metoder* (3:e upplagan ed.). Liber.

Campbell, A. M., Thompson, S. L., Harris, T. L., & Wiehe, S. E. (2021). Intimate partner violence and pet abuse: Responding law enforcement officers' observations and victim reports from the scene. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(5-6), 2353-2372. <https://doi.org/10.1177/0886260518759653>

Fitzgerald, A. J., Barrett, B. J., Gray, A., & Cheung, C. H. (2022;2020;). The connection between animal abuse, emotional abuse, and financial abuse in intimate relationships: Evidence from a nationally representative sample of the general public. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(5-6), 2331-2353. <https://doi.org/10.1177/0886260520939197>

Fitzgerald, A. J., Barrett, B. J., Stevenson, R., & Cheung, C. H. (2019). Animal maltreatment in the context of intimate partner violence: A manifestation of power and control? *Violence Against Women*, 25(15), 1806-1828. <https://doi.org/10.1177/1077801218824993> .

Flynn, C. P. (2009). *Women-battering, pet abuse, and human-animal relationships. The link between animal abuse and human violence; The link between animal abuse and human violence* (). Sussex Academic Press.

Giesbrecht, C. J. (2022). Intimate partner violence, animal maltreatment, and animal safekeeping: Findings from a public survey. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(21-22), NP21422-NP21437. <https://doi.org/10.1177/08862605211056899>

Giesbrecht, C. J. (2022). Animal safekeeping in situations of intimate partner violence: Experiences of human service and animal welfare professionals. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(17-18), NP16931-NP16960. <https://doi.org/10.1177/08862605211025037>

Holmberg, C (2004). *Med husbondens röst. Om våld mot djur i misshandelsrelationer*. <https://sesambandet.se/wp-content/uploads/2021/03/Carin-Holmberg-Med-husbondens-r%C3%B6st.pdf>

Holmberg, C. (2014) *Nya målgrupper och metoder- om djurs roll i uppbrottsprocesser. (Red.), Hur går hon? Om att stödja misshandlade kvinnors uppbrottsprocesser.* (uppl. 1:2, s. 55–71) Studentlitteratur AB. Lund.

Isdal, P. (2017). *Meningen med våld* (Andra upplagan ed.). Gothia Fortbildning AB.

Levac, D., Colquhoun, H., & O'Brien, K. K. (2010). Scoping studies: advancing the methodology. *Implementation Science*, 5(69).

Lillesköld, T och Holmberg, C. (2021). *Sambandet mellan våld mot kvinnor, barn och familjedjur. (Red.), Intersektionella perspektiv på våld i nära relationer.* (Första upplagan, s. 99–106). Liber.

Länsstyrelsen (2012). *Våld mot djur och våld i nära relationer*. Hämtad från <https://www.lansstyrelsen.se/halland/om-oss/vara-tjanster/publikationer/2012/vald-mot-djur-och-vald-i-nara-relationer.html>

Länsstyrelsen (2017). *Samverkansplan- våld i nära relation och våld mot djur*. <https://www.lansstyrelsen.se/download/18.1e9f682716e44cbf6f52de4/1573397678585/Samverkansplan%20V%C3%A5ld%20i%20n%C3%A4ra%20relation%20och%20v%C3%A5ld%20mot%20djur.pdf>

Moser Hällen (red.) (2021). *Intersektionella perspektiv på våld i nära relationer*. Liber. SOU (2015:55). *Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck*. Statens Offentliga Utredningar. Stockholm: Fritzes.

Nordén, N och Holmberg, C (2016). *Till dig som arbetar med våldsutsatta människor eller djur*. Stockholm: Se sambandet.

Socialstyrelsen (2016). *Våld. Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer*. Hämtad från <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/handbocker/2016-6-37.pdf>

Willman, A., Stoltz, P., & Bahtsevani, C. (2006) *Evidensbaserad omvårdnad. En bro mellan forskning och klinisk verksamhet*. Lund: Studentlitteratur.

Wuerch, M. A., Giesbrecht, C. J., Jeffrey, N., Knutson, T., & Wach, F. (2021). Intimate partner violence and concern for animal care and safekeeping: Experiences of service providers in Canada. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(9-10), NP4815-NP4825. <https://doi.org/10.1177/0886260518795503>

Wuerch, M. A., Giesbrecht, C. J., Price, J. A. B., Knutson, T., & Wach, F. (2020). Examining the relationship between intimate partner violence and concern for animal care and safekeeping. *Journal of Interpersonal Violence*, 35(9-10), 1866-1887. <https://doi.org/10.1177/0886260517700618>

Bilageförteckning

Bilaga 1 Tabell 1: Översikt och kvalitetsbedömning av studier inkluderade i analysen

Bilaga 2 Protokoll för kvalitetsbedömning av studier med kvalitativ metod

Bilaga 3 Protokoll för kvalitetsbedömning av studier med kvantitativ metod

Bilaga 4 Tabell 2: Exkluderade artiklar

Bilaga 5 Sökmatrix

Bilaga 6 Flödesschema

Bilaga 7 Samarbetsintyg

Bilaga 1: Artikelmatris och kvalitetsbedömning

Artikel nummer	Författare, årtal, land	Design	Metod/datainsamling & deltagare	Huvudfynd	Kvalitet (I,II,III) Se avsnitt "Metod 8.5" för hur kvaliteten bedömdes.
1	Författare: Mary Allen, Barbara Gallagher & Boyd Jones Årtal: 2006 Land: Irland	Kvalitativ	Frågeformulär, intervjuer. 23 stycken kvinnor som varit med om IPL och VAAC	Kvinnor uppger i studien att de skulle ha lämnat sina våldsutövare tidigare om det inte vore för att de var rädda att mannen skulle skada djuren.	II
2	Amy, J. Fitzgerald, Betty Jo Barret, Allison Gray & Chi Ho Cheung Årtal: 2020 Land: Kanada	Kvantitativ	Surveyundersökning (datorstödda intervjuer) 17950 personer	Studien undersöker finansiellt våld och emotionellt våld då det framgår i deras resultat att det var den största korrelationen av typer av våld med VAAC och IPL. 39% av deltagarna som varit med om VAAC har även kunnat rapportera att de varit utsatta eller upplevt emotionellt våld. Djur ses som familjemedlemmar idag. Studien diskuterar att man bör ha en mer nyanserad bild på djurmisshandel då de anser att det inte är etiskt rätt att endast bedöma våldet som en egendomsförstörelse.	I
3	Författare: Andrew M Campbell, Shannon L Thompson, Tara L Harris, Sarah E Wiehe Årtal: 2021 Land: USA, Indiana	Kvantitativ	Retrospektiv analys. 3416 informationsblad från tjänstemän gällande våld i nära relationer	Det är vanligt förekommande att förövare ger sig på djuren för att kontrollera sin partner eller för att indirekt skada partnern, men även för att hota sin partner. Det framgår även att en anledning till att ett offer kan välja att gå tillbaka till sin våldsamma partner för att man är rädd för husdjurens säkerhet.	I

				det är viktigt att se till att det ska finnas ett säkert ställe som offret kan ta sig till tillsammans med sitt husdjur för att våga lämna en våldsamt relation. Även för att våldsutsatta partners inte ska gå tillbaka till en destruktiv relation med syfte att skapa en trygghet för djuren men utsätter sig själva för en risk.	
4	Betty Jo Barret, Amy J Fitzgerald, Rochelle Stevenson, Chi Ho Cheung Årtal: 2020 Land: Kanada	Kvantitativ	86 kvinnor	Den här studien visade att våldet mot djur ofta förekommer på grund av att förövaren vill påverka sin partner negativt genom att göra dem rädda och upprörda samt att ha en kontroll över dem. Artikeln tar även upp att det behövs en mer nyanserad bild över och förståelse kring våldet som djur blir utsatta för i sambandet med våld i nära relationer.	I
5	Betty Jo Barret, Amy J Fitzgerald, Chi Ho Cheung Årtal: 2022 Land: Kanada	Kvalitativ	Sammanställning av en del av en surveyundersökning Telefonintervjuer 630 stycken respondenter	Denna studie ger ytterligare stöd för den växande mängden bevis för att djurmisshandel inte bara är en riskmarkör för våldets svårighetsgrad, utan att djurmisshandel också är mer benägna att förekomma i våldssituationer i hemmet där överlevande tror att deras liv befinner sig i fara. Resultatet från denna studie ger ytterligare bevis för att dokumentera betydelsen av sambandet mellan våldets svårighetsgrad och hjälpsökande. I denna studie fann dom att överlevande av IPV som fruktade för sina liv	I

				<p>var betydligt mer benägna att söka hjälp från andra källor och tjänster än överlevande som inte fruktade för sina liv. Vidare dokumenterade resultaten i studien ett signifikant samband mellan hotade eller antagna djurmisshandel och rädsla för sina liv, genom att överlevande av IPV upplevde hot eller utövade våld mot sina husdjur var 6,8 gånger mer benägna att rapportera att de fruktade för sina liv än överlevande vars förövare inte hotat eller skadade husdjur. Dessa fynd understryker vikten av att utvärdera djurmisshandel i konstellationen potentiella röda flaggor när man arbetar med överlevande som söker hjälp efter våld.</p>	
6	<p>Författare: Amy J Fitzgerald, Betty Jo Barret, Rochelle Stevenson, Chi Ho Cheung År: 2019 Land: Kanada</p>	Kvalitativ	<p>86 kvinnor har svarat på enkäter som personal på boenden hjälpte till med.</p>	<p>Överlevande av IPV uppfattar att misshandel av sina husdjur drivs av deras partners önskan att orsaka dem känslomässig skada och/eller att utöva makt och kontroll över dem. Olika typer av djurmisshandel kan ha tydliga korrelationer med IPV mot kvinnor. Även om fysisk misshandel av husdjur visade sig vara signifikant förknippad med en överlevandes uppfattning att hennes partner hade skadat husdjuret för att uppröra kvinnan i alla deras modeller, visade sig fysisk misshandel av husdjur inte vara</p>	I

				signifikant associerad med överlevandes övertygelse att deras partner hade agerat för att visa makt/kontroll över den överlevande eller situationen.	
7	Författare: Crystal J Giesbrecht År: 2022 Land: Kanada	Kvalitativ	Enkätstudie 176 personer	Resultaten från denna studie indikerar vikten av naturligt stöd, inklusive familj, vänner och grannar, för att tillhandahålla information, stöd och hjälp med djurförvaring i situationer med IPV. Naturliga stöd är särskilt viktiga på landsbygden och i norra samhällen som inte har våld i hemmet och djurskyddsbyråer i närheten. Offentlig utbildning om länken, tillgängliga tjänster och stöd, och att känna igen och svara på IPV är nödvändigt. Samarbete mellan polis, djurskyddspersonal och IPV-proffs är avgörande för att bedöma risker och ge stöd för säkerhetsplanering och riskhantering för att säkerställa att samhällsmedlemmar som hjälper till med djur får stöd och är säkra.	II
8	Författare: Crystal J Giesbrecht År: 2021 Land: Kanada	Kvalitativ	Onlinestudie 128 st yrkesverksamma inom mänsklig service, 43 st yrkesverksamma inom djurskydd	Det framgår i studien att många kvinnor beskriver att deras djur var föremål för ett sätt att skrämman kvinnan. Djur kan användas för att skrämman och visa vad våldsutövaren tänker göra mot kvinnan om hon inte gör som han säger osv. Trots medvetenheten kring IPV och VAAC så frågar inte	I

				yrkesverksamma vid skyddade boenden om kvinnan behöver hjälp att förvara husdjur. Detsamma gäller djurskydds personal, de frågar ej vid djurmisshandel om det finns någon människa som är drabbad av våldet trots att de är medvetna om kopplingen.	
9	Författare: Melissa A Wuerch & Crystal J, Giesbrecht, Nicole Jeffrey, Tracy Knutson, Frances Wach År: 2021 Land: Kanada	Kvalitativ	Onlineundersökning, Deltagare: 51 IPV-tjänstleverantörer och 32 djurskyddsleverantörer	Det framgår i resultatet att många djurskyddsleverantörer till viss del tar emot djur från hem där det förekommer våld. Det beror på hurvida de har plats, hur många djur det handlar om, under hur lång period de handlar om etcetera. oro för djurvård och förvaring påverkar IPV-överlevandes beslut att stanna hos eller återvända till en våldsutövande partner och/eller att söka skyddsstöd.	I
10	Författare: Melissa A Wuerch & Crystal J, Giesbrecht, Jill A B Price, Tracy Knutson, Frances Wach År: 2020 Land: Kanada	Kvalitativ	Intervjuer Tematisk analys Deltagare: 9 intervjuer. Kvinnor. Deltagare: 5 deltagare representerade människo tjänster, inklusive skyddshem för våld i hemmet. 4 deltagare representerade djurskyddsorgan.	Tjänstleverantörer från både våld i hemmet och djurskyddsorganisationer bekräftade att oro för säkerheten för sällskapsdjur och boskap är ett betydande hinder för individer att lämna situationer med IPV, vilket överensstämmer med tidigare forskning. Tjänstleverantörer diskuterade vikten av att djur erbjuder en känsla av känslomässig komfort och trygghet för individer som lämnar missbrukssituationer, förutom barn som kan vara inblandade. Deltagarna noterade att kvinnor och barn ofta är	I

				<p>knutna till sina djur, och i de flesta situationer ger dessa djur känslomässigt stöd och förbättrar hanteringen i situationer fyllda av stress och oro. Under vissa omständigheter kallas djur för familjemedlemmar.</p>	
--	--	--	--	---	--

Bilaga 2: Protokoll för kvalitetsbedömning av studier med kvalitativ metod

Protokoll för kvalitetsbedömning av studier med kvalitativ metod

Beskrivning av studien

Tydlig avgränsning/problemformulering?

Patientkaraktäristika

Antal _____

Man/kvinna _____

Är kontexten presenterad?

JA/NEJ

Etiskt resonemang?

JA/NEJ

Urval

Relevant?

JA/NEJ

Strategiskt?

JA/NEJ

Metod för
urvalsförfarande tydligt beskrivet?

JA/NEJ

datainsamling tydligt beskriven?

JA/NEJ

analys tydligt beskriven?

JA/NEJ

Giltighet

Är resultatet logiskt och begripligt?

JA/NEJ

Råder datamätnad?

JA/NEJ

Råder analysmättnad?

JA/NEJ

Kommunicerbarhet

Redovisas resultatet klart och tydligt?

JA/NEJ

Redovisas resultatet i förhållande till en teoretisk referensram?

JA/NEJ

Genereras teori?

JA/NEJ

Huvudfynd

Vilket/-n fenomen/upplevelse/mening beskrivs?

Är beskrivning/analys adekvat?

Sammanfattande bedömning av kvalitet

Bra _____ Medel _____ Dålig _____

Kommentar

Granskare sign _____

Källa: *Evidensbaserad omvårdnad* av Willman, A, Stoltz, P & Bahtsevani, C, 2006,
Lund: Studentlitteratur

Bilaga 3: Protokoll för kvalitetsbedömning av studier med kvantitativ metod

Protokoll för kvalitetsbedömning av studier med kvantitativ metod

Beskrivning av studien

Forskningsmetod RCT _____ CCT (ej randomiserad) _____

Multicenter, antal

center _____

Kontrollgrupp/er Antal

Patientkaraktäristika Antal _____

Man/kvinna _____

Ålder _____

Adekvata exklusioner JA _____ NEJ _____

Kriterier för exkludering

Intervention _____

Vad avsåg studien att studera? Primära och sekundära effektmått

Urvalsförfarandet beskriver? JA _____

NEJ _____

Representativt urval

JA _____

NEJ _____

Randomiseringsförfarandet beskrivet? JA _____ NEJ _____ VET EJ _____

Likvärdiga grupper vid start? JA _____ NEJ _____ VET EJ _____

Analyserade i den grupp som de randomiserades till? JA _____ NEJ _____ VET EJ _____

Blindning av patienter? JA _____ NEJ _____ VET EJ _____

Blindning av vårdare? JA _____ NEJ _____ VET EJ _____

Blindning av forskare? JA _____ NEJ _____ VET EJ _____

Bortfall

Bortfallsanalysen beskriven? JA _____

NEJ _____

Bortfallsstorleken beskriven? JA _____

NEJ _____

Adekvat statistisk metod? JA _____

NEJ _____

Etiskt resonemang? JA _____

NEJ _____

Hur tillförlitligt är resultatet?

Är instrumenten valida? JA _____

NEJ _____

Är instrumenten reliabla? JA _____
NEJ _____

Är resultatet generaliserbart? JA _____
NEJ _____

Huvudfynd (hur stor var effekten? hur beräknas effekten? konfidensintervall, statistisk signifikans, powerberäkning)

Sammanfattande bedömning av kvalitet

Bra _____ Medel _____ Dålig _____

Kommentar

Granskare sign _____

Källa: *Evidensbaserad omvårdnad* av Willman, A, Stoltz, P & Bahtsevani, C, 2006,
Lund: Studentlitteratur

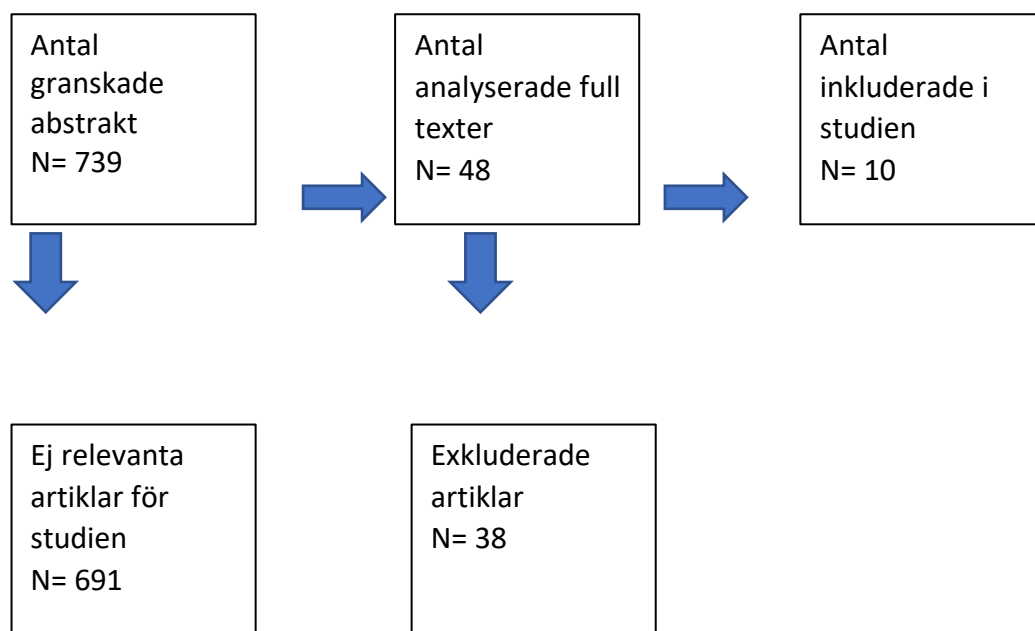
Bilaga 4: Tabell: Exkluderade artiklar

Författare & Titel	Anledning till exkludering
Masculinities and animal harm Angurs Nurse	Inte tillräckligt med fokus på våld i nära relationer.
Animal cruelty and neighborhood conditions Laura A. Reese, Joshua J. Vertalka, Cassie Richard	Inte tillräckligt med fokus på våld i nära relationer.
Intimate Partner Violence Survivors' Reports of Their Children's Exposure to Companion Animal Maltreatment: A Qualitative Study Shelby Elaine Mcdonald, Elizabeth A, Collins & James Herberg Williams	Fel fokusi artikeln då den ej matchade denna studies inklusions och exklusionskriterier.
"It's a Dog's Life": Culture, Empathy, Gender, and Domestic Violence Predict Animal Abuse in Adolescents—Implications for Societal Health Malcolm Plant, Paul van Schaik & Clifton Flynn	Fel fokus i artikeln då den ej matchade denna studies syfte.
Intimate Partner Violence, Animal Maltreatment, and Concern for Animal Safekeeping: A Survey of Survivors Who Owned Pets and Livestock Crystal J. Giesbrecht	Fel fokus då den ej matchade denna studies syfte.
The Co-occurrence of animal abuse and intimate partner violence among a nationally representative sample Amy, J, Fitzgerald	Kunde ej öppna artikeln.

Bilaga 5: Tabell: Sökmatrix

Databas & sökdatum	Sökord	Antal resultat	Avgränsning och antal avgränsade artiklar	Relevanta artiklar (Abstrakt)	Utvalda artiklar efter fulltext
Social services abstracts 2023-01-25	Intimate partner violence OR domestic violence AND pets OR animal* OR cats OR dogs AND woman OR women	2852	År: 2000-2023 Västländer Artiklar skrivna på engelska 2743 artiklar exkluderade	32	5
Web of science 2023-01-25	Intimate partner violence OR domestic violence AND pets OR animal* OR cats OR dogs AND woman OR women	1408	År: 2000-2023 Västländer Artiklar skrivna på engelska 778 artiklar exkluderade	16	11

Bilaga 6: Flödesschema

Bilaga 7: Samarbetsintyg

HÖGSKOLAN DALARNA
Institutionen Hälsa och Välfärd
Socialt arbete

INTYGANDE OM SAMARBETE

Härmed intygas att föreliggande examensarbete, 15 hp inom huvudområdet socialt arbete med titeln:

Kvinnor som blir utsatta för våld i hemmet
och sambandet med våld mot kvinnor.

är skriven i samarbete mellan nedanstående personer och att var och en av författarna har bidragit i samma omfattning till uppsatsens innehåll:

Underskrift: Julia Mij

Namnförtydligande: Julia Östvig

Underskrift: Maja Westelius

Namnförtydligande: Maja Westelius

Datum: 23-03-17

Ort: Falun